

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงสาระสำคัญเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ข้อมูลประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูประจำชั้นของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ที่ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2559 จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 52 โรงเรียน มีจำนวนประชากรซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 100 คน ครูผู้สอนและครูประจำชั้นจำนวน 3,205 คน รวมกลุ่มประชากรทั้งสิ้นจำนวน 3,305 คน แยกตามอำเภอ และขนาดของโรงเรียน

3.1.2 ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2559 ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำนวน 360 คน จากประชากรทั้งหมด 3,305 คน ได้ส่งแบบสอบถามทั้งหมด 370 ชุด โดยจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และกลุ่มที่ 2 เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจำนวน จากทั้งหมด 23 โรงเรียน รวมประชากรทั้ง 2 กลุ่มเป็น 360 คน ได้ส่งแบบสอบถามไป 370 ชุด ประชากรได้ตอบแบบสอบถามและส่งคืน จำนวน 360 คน คิดเป็นร้อยละ 97.29 และไม่ส่งคืน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนข้อมูลขนาดของโรงเรียน ประชากรผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	โรงเรียน			จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวนครู
	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก		
1. เมือง	1	4	6	22	706
2. ยี่งอ	-	4	4	16	415
3. บาเจาะ	-	3	5	15	345
4. รือเสาะ	-	3	2	9	251
5. ศรีสาคร	-	1	-	2	81
6. ตากใบ	-	1	3	8	156
7. สุไหโกลก	1	-	1	4	196
8. สุไหปาตี	-	-	2	3	48
9. แวง	1	1	1	5	221
10. สุคีริน	-	-	-	-	-
11. ระแงะ	2	1	2	10	615
12. จะแนะ	-	-	-	-	-
13. เจาะไอร้อง	1	-	2	6	171
รวม	6	18	28	100	3,205
รวมทั้งหมด	52			3,305	

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศ โรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส(2559)

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชากรโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส มีจำนวนทั้งหมด 52 โรงเรียน จำแนกเป็นขนาดใหญ่ 6 โรงเรียน ขนาดกลาง 18 โรงเรียน และขนาดเล็ก 28 โรงเรียน ตามลำดับ

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น และครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2559 ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำนวน 360 คน จากประชากรทั้งหมด 3,305 คน ซึ่งการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างนี้ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามขั้นตอนดังนี้

3.2.1 การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สูตรของ Taro Yamane กำหนดค่าความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ (Yamane, 1967 : 886-887 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 284 และสุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2546 : 141)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
N คือ ขนาดประชากร
e คือ คลาดคลาดเคลื่อน .05

แทนค่าสูตร

$$n = \frac{3305}{1 + 3305(.05)^2}$$

$$n = \frac{3305}{9.2625}$$

$$n = 356.82$$

3.2.2 การเลือกสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 360 คน โดยสุ่มจากครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จำแนกเป็นครูผู้สอนและครูประจำชั้น สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นตัวแทนโรงเรียนของแต่ละขนาดในแต่ละอำเภอ โดยแยกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 5 โรงเรียน ขนาดกลาง 8 โรงเรียน และขนาดเล็ก 10 โรงเรียน รวมทั้งหมดเป็น 23 โรงเรียน จำนวนครูทั้งหมด 314 คน ผู้บริหารโรงเรียนละ 2 คน รวมเป็น 46 คน รวมทั้งสิ้นเป็น 360 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ครูประจำชั้น	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ครูประจำชั้น
ขนาดใหญ่	12	4	992	10	5	91
ขนาดกลาง	36	18	1,284	16	8	117
ขนาดเล็ก	52	28	929	20	10	83
รวมทั้งสิ้น	100	50	3,205	46	23	291

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศ โรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา (2559)

3.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลครั้งเดียวแบบภาคตัดขวาง เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ

3.3 เครื่องมือในการวิจัย

3.3.1 แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ปีการศึกษา 2559 ซึ่งแบ่งประเด็นคำถามออกเป็น 5 ด้านต่าง ๆ คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและการพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ที่ได้สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

3.3.2 การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1) การสร้างแบบสอบถาม

1.1) ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากแบบวัดและประเมินผล รวมทั้งตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2) กำหนดขอบเขตที่ต้องการสร้างแบบสอบถาม

1.3) สร้างแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ และตรวจสอบการใช้ภาษา ความครอบคลุมสมบูรณ์แบบของแบบสอบถาม และการสื่อความหมาย ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาได้ตัดข้อคำถามบางข้อที่ไม่สอดคล้องกับนิยาม พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยาม

1.4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ หลังจากนั้นได้หาค่าความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อคำถามหรือนิยามของแต่ละข้อ (Item Objective Congruence Index :IOC) โดยตรวจสอบข้อคำถาม ประกอบด้วย ด้านการใช้ภาษา ด้านเนื้อหา ด้านวัตถุประสงค์ประเมิณผลหรือวิจัย เพื่อพิจารณา จำนวน 3 คน และต้องได้ค่า IOC ≥ 0.50 ขึ้นไป ถ้าต่ำกว่านั้นผู้วิจัยจะต้องนำมาปรับปรุง (พิสนุ พงศรี, 2549 : 138-140) พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้อง

จากการตรวจสอบค่า IOC พบว่า ข้อคำถามทุกข้อได้ค่า IOC เกิน 0.5 ยกเว้น 3 ข้อ ที่ได้ค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ซึ่งได้ถูกตัดออกจากการวิจัย

1.5) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากร จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ซึ่งจากการหาค่าความเชื่อมั่นในงานวิจัย ได้ค่าความเชื่อมั่น .99 และตรวจสอบความสอดคล้องภายในด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 204 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 125-126)

1.6) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว จากนั้นได้จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำเรื่องขอหนังสือรับรองและหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาอิสลามศึกษา ไปยังโรงเรียนเพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม รวมทั้งเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง

ในส่วนการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 370 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 360 ฉบับ และตรวจสอบเป็นฉบับสมบูรณ์จำนวน 360 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.29 ของแบบสอบถาม

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

3.5.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ การวิจัย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตอนที่ 1 คำนวณค่าร้อยละ เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผลในการวิจัย

ตอนที่ 2 กำหนดคะแนนเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแสดงระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ของครอนบาค (Cronbach. 1990: 126-127 อ้างถึงในดลมนรจณ์ บากา และเกษตรชัย และหิม, 2548: 82) โดยกำหนดคะแนนและความหมายของแต่ละช่วงคะแนนเฉลี่ยไว้ตาม เกณฑ์วิเคราะห์ดังนี้

4.50-5.00	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับน้อย
1.00-1.49	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questionnaire) เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แล้วนำมาจัดกลุ่มประกอบการอภิปรายผล

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ที่มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

3.6.1 หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับประเด็นหลักที่ศึกษา
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.6.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแต่ละข้อในแบบสอบถาม
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

3.6.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

3.6.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	x	แทน	คะแนนแต่ละข้อ
	$\bar{x}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.6.5 ทาค่าทดสอบ F-test

โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Anova) โดยใช้สูตร

$$F = \frac{S_1^2}{S_2^2}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงของที (t-Distribution)
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม